

غفلت - ۲۴ غفلت زدایی

۲- یاد خدا

«وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَ حِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقُولِ بِالْغُدُوِّ وَ الْآصَالِ وَ لَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ – پروردگارت را در دل خود، از روی تضرع و خوف، آهسته و آرام، صبحگاهان و شامگاهان، یاد کن و از غافلان مباش!» (اعراف/۵۰)

«آن ذکر مطلوبی که در این آیه به آن امر شده عبارت است از این که انسان ساعت به ساعت و دقیقه به دقیقه به یاد پروردگارش باشد، و اگر احیاناً غفلت و نسيانی دست داد، مجدداً مبادرت به ذکر نموده و نگذارد که غفلت در دلش مستقر گردد.»
(ترجمه المیزان ج ۸ ص ۱۵۰)

نکته دیگر آن است که:

«آنان که هر صبح و شام، خدا را یاد نمی‌کنند، از غافلانند.»

(تفسیر نور، ج ۴، ص ۲۶۳)

«إِنَّ الَّذِينَ أَتَقْفَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَفْفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُّتَصْرُّفُونَ – پرهیزگاران هنگامی که گرفتار وسوسه‌های شیطان شوند، به یاد (خدا و پاداش و کیفر او) می‌افتد و (در پرتو یاد او، راه حق را می‌بینند و) ناگهان بینا می‌گردند.» (اعراف/۱۰)

حضرت صادق علیه السلام فرمود:

«مَنْ رَعَى قَلْبَهُ عَنِ الْغَفْلَةِ وَ نَفْسَهُ عَنِ الشَّهْوَةِ وَ عَقْلَهُ عَنِ الْجَهْلِ فَقَدْ دَخَلَ فِي دِيَوَانِ الْمُتَنَاهِيْنَ – کسی که دل خود را از فراموشی و غفلت از یاد حق باز دارد و نفسش را از شهوت و خواسته‌های بی‌جا و عقل و فکرش را از بلای جهل و نادانی، از گروه بیداران و آگاهان است». (مصابح الشریعه ص ۲۲)

امیر المؤمنین علی علیه السلام فرمود: «بِدَوَامِ ذِكْرِ اللَّهِ تَنْجَابُ الْغَفْلَةُ – با پیوسته به یاد خدا بودن غفلت دل‌ها زائل شود.» (غزال‌الحكم ترجمه محلاتی ج ۱ ص ۴۲۸)

امام سجاد علیه السلام نیز در دعای مکارم الاخلاق می‌فرماید: «وَ نَجَّنِي لِذِكْرِكَ فِي أَوْقَاتِ الْغَفْلَةِ – و در اوقات غفلتم به یاد خود آگاهی ۵۰.»
(صحیفه سجادیه دعای بیستم - مکارم الاخلاق)